

ADVIES VAN DE EUROPESE CENTRALE BANK

van 16 april 2004

op verzoek van de Raad van de Europese Unie inzake een voorstel voor een verordening van de Raad betreffende op euromunten lijkende medailles en penningen

(COM(2004) 39 definitief)

(CON/2004/13)

(2004/C 134/07)

1. Op 16 februari 2004 ontving de Europese Centrale Bank (ECB) een verzoek van de Raad van de Europese Unie om een advies inzake een voorstel voor een verordening van de Raad betreffende op euromunten lijkende medailles en penningen (hierna de „ontwerpverordening”).
2. De bevoegdheid van de ECB om een advies uit te brengen is gebaseerd op artikel 123, lid 4 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap. Overeenkomstig de eerste zin van artikel 17.5 van het Reglement van orde van de Europese Centrale Bank heeft de Raad van bestuur dit advies goedgekeurd.

distributie voor verkoop of andere commerciële doeleinden van medailles en penningen verbieden, die bepaalde visuele kenmerken of specifieke afmetingen hebben die lijken op euromunten. De ECB onderschrijft dat verdere actie op communautair niveau op dit gebied noodzakelijk is en verwelkomt dat de Commissie tot regulering door middel van een verordening heeft besloten. Deze aanpak verzekert een in de hele Europese Unie geharmoniseerde toepassing van de beschermende bepalingen die zijn vastgesteld in de ontwerpverordening en garandeert in voldoende mate gelijke voorwaarden voor alle economische subjecten die medailles en penningen produceren, distribueren, invoeren of verkopen. Voorts meent de ECB dat de vaststelling van de ontwerpverordening een passende maatregel is om de integriteit van euromunten als betaalmiddel te verzekeren.

Algemene overwegingen

3. Volgens de toelichting van de Commissie regelt de ontwerpverordening het gebruik van de vermelding „euro” en „euro cent” en van het euroteken op metalen voorwerpen die eruitzien als en/of de technische eigenschappen hebben van munten (medailles en penningen) en stelt de mate van gelijkheid met euromunten vast die voor medailles en penningen moet worden verboden. De ontwerpverordening beoogt het publiek te beschermen tegen fraude en verwarring in verband met de euromunten aangezien het publiek zou kunnen geloven dat medailles en penningen de status van wettig betaalmiddel hebben, indien de woorden „euro” en „euro cent” of het euroteken erop worden vermeld, en medailles en penningen op frauduleuze wijze in muntautomaten kunnen worden gebruikt als zij qua grootte en eigenschappen gelijkheid vertonen met euromunten. Tegelijkertijd creëert de ontwerpverordening gelijke voorwaarden voor de productie van dergelijke medailles en penningen. De ECB onderschrijft de aan de ontwerpverordening ten grondslag liggende doelstellingen en deelt de zorgen met betrekking tot mogelijke verwarring en/of fraude die op euromunten gelijkende medailles en penningen veroorzaken.
4. De ECB begrijpt dat de ontwerpverordening resulteert uit de vaststelling door de Commissie dat verdere actie op communautair niveau noodzakelijk is, zoals bepaald in de laatste zin van artikel 3 van de Aanbeveling van de Commissie 2002/664/EG van 19 augustus 2002 betreffende medailles en penningen die gelijkheid vertonen met de euromunten (hierna de „Aanbeveling”) ⁽¹⁾. De ontwerpverordening zal de productie en verkoop, en de invoer en

Specifieke overwegingen

5. De ontwerpverordening begint met het vaststellen van een reeks definities. De ECB merkt op dat de in artikel 1, onder c) van de ontwerpverordening vastgestelde definitie van „medailles en penningen” een verbetering is ten opzichte van de in artikel 1, onder c) van de Aanbeveling vastgestelde definitie. De nieuwe definitie bepaalt met name dat voor het slaan van munten bestemde muntplaatjes niet onder de definitie vallen. Voorts vallen nu tevens medailles en penningen onder de definitie die de technische eigenschappen van een munt hebben en niet slechts medailles en penningen die eruitzien als een munt. Te dien aanzien verwelkomt de ECB de nauwkeurigheid en het brede toepassingsbereik van de nieuwe definitie van „medailles en penningen” die rechtszekerheid verschaft en een doeltreffende toepassing van de ontwerpverordening mogelijk zal maken.
6. Met betrekking tot de lijst van aangewezen autoriteiten in Bijlage II erkent de ECB weliswaar dat de nationale aangewezen autoriteiten waarschijnlijk de autoriteiten in de lidstaten zullen zijn die verantwoordelijk zijn voor het slaan van munten, de ECB meent echter dat lidstaten binnen het kader van de ontwerpverordening wellicht andere autoriteiten zouden willen aanwijzen. De ECB stelt derhalve voor dat de lidstaten hun „aangewezen autoriteiten” bekendmaken nadat de ontwerpverordening is vastgesteld.

⁽¹⁾ PB L 225 van 22.8.2002, blz. 34.

7. De ECB verwelkomt de definitie van „referentieband” in artikel 1, onder g) van de ontwerpverordening door te verwijzen naar de betekenis ervan in punt 1 van bijlage III. Punt 1, onder a) definieert de referentieband voor de afmetingen van medailles en penningen als de „reeks combinaties tussen de waarden voor diameter en de waarden voor randdikte binnen de referentiemarge voor diameter respectievelijk de referentiemarge voor randdikte”. Punt 1, onder b) en onder c) bepalen de technische specificaties van de „referentiemarge voor diameter” en de „referentiemarge voor randdikte”. De ECB is van mening dat de opname van een definitie van „referentieband” in de ontwerpverordening de rechtszekerheid bij de toepassing van de ontwerpverordening versterkt, gezien de vaststelling erin van de technische specificaties voor het bepalen van verboden medailles en penningen, waardoor het publiek, met name producenten en detailhandelaren, hun wettelijke verplichtingen inzake productie en/of verkoop van medailles en penningen kennen.
8. De ECB verwelkomt de in artikel 2 van de ontwerpverordening vastgestelde beschermende bepalingen. Deze bestrijken medailles of penningen die verward zouden kunnen worden met echte euromunten, omdat ze op euromunten lijken of vanwege de afmetingen. Met name merkt de ECB op dat in artikel 2, onder a) en in artikel 2, onder b) een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen medailles en penningen met de vermelding „euro”, „eurocent” of het euroteken en die medailles en penningen die simpelweg binnen de referentieband vallen, ongeacht de aan- of afwezigheid van dergelijke vermeldingen of een dergelijk teken. Te dien aanzien lijkt het verbod op productie en verkoop, en de invoer en distributie voor verkoop of andere commerciële doeleinden voor beide categorieën medailles en penningen te volstaan om enig risico van verwarring onder het publiek te voorkomen. Dezelfde overwegingen inzake het vermijden van enig risico van verwarring gelden ten aanzien van het verbod in artikel 2, onder c) van de ontwerpverordening inzake medailles en penningen met een ontwerp dat „lijkt op een van de nationale ontwerpen voor de voorzijde of op de gezamenlijke keerzijde van de euromunten, dan wel gelijk is aan of lijkt op het ontwerp voor de rand van de munt van 2 euro”. De ECB merkt evenwel op, dat de verwijzing naar een „op het euroteken gelijkend teken in combinatie met de vermelding van een nominale waarde”, zoals vastgesteld in artikel 2, onder b) van de Aanbeveling, niet in artikel 2 van de ontwerpverordening is opgenomen. De ECB zou willen aanbevelen deze verwijzing in de ontwerpverordening te handhaven, aangezien het gebruik van dergelijke tekens het publiek eveneens in verwarring zou kunnen brengen. De ECB meent dat het opnemen van deze verwijzing het bereik en de doeltreffendheid van de beschermende bepalingen zou vergroten.
9. Artikel 3 van de ontwerpverordening stelt uitzonderingen op de hiervoor geanalyseerde maatregelen vast. De ECB merkt op dat deze bepaling medailles en penningen betreft die niet met euromunten verward kunnen worden, hetzij omdat hun afmeting buiten de referentieband ligt, alhoewel de vermelding „euro” of „eurocent” of het euroteken erop staat zonder bijbehorende nominale waarde, hetzij wanneer hun afmeting binnen de referentieband ligt vanwege hun vorm of samenstelling. De ECB begrijpt dat dergelijke medailles en penningen geacht worden slechts zeer marginale risico's van verwarring te veroorzaken en daarom zouden moeten worden toegestaan.
10. Artikel 4 van de ontwerpverordening stelt een uitzonderingsstelsel vast door middel van machtigingen die worden verleend door de aangewezen autoriteiten in de lidstaten waar een medaille of een penning wordt geproduceerd of voor het eerst wordt ingevoerd, dan wel door de Commissie bij verzoeken uit derde landen. De ECB merkt op dat de uit hoofde van artikel 4, lid 1 verleende machtigingen het gebruik van de vermeldingen „euro” of „eurocent” onder gecontroleerde gebruiksomstandigheden zouden toestaan wanneer geen gevaar van verwarring bestaat. Artikel 4, lid 1 stelt geen specifieke afwijkingen vast voor het toegestane gebruik van het euroteken. De ECB ziet geen rechtvaardiging voor het onderscheid tussen het gebruik van het euroteken en de vermeldingen „euro” of „eurocent”. Voorts verwijst de Commissie in verband met artikel 4, lid 1 in haar toelichting expliciet naar specifieke afwijkingen van artikel 2, onder a), indien, onder meer, „het gebruik van...het euroteken praktisch is”. De ECB beveelt derhalve aan in artikel 4, lid 1 van de ontwerpverordening een verwijzing naar het euroteken op te nemen. De ECB begrijpt eveneens dat ingeval van een verleende machtiging het betrokken economische subject in een lidstaat duidelijk herkenbaar op de medaille of penning moet zijn vermeld en dat op de voorzijde of de keerzijde van de medaille of penning de vermelding „geen wettig betaalmiddel” moet worden aangebracht. Te dien aanzien zou de ECB willen aanbevelen, dat artikel 4, lid 1 een verwijzing zou omvatten naar de minimumafmeting van de woorden „geen wettig betaalmiddel”, aangezien zonder een dergelijke specificatie mogelijkerwijze nauwelijks leesbaar schrift zou kunnen worden gebruikt. De ECB merkt voorts op dat artikel 4, lid 2 medailles en penningen betreft waarvan de afmeting binnen de referentieband valt en uit hoofde van die bepaling voor deze medailles en penningen machtigingen worden verleend, indien geen risico van verwarring bestaat en indien aan de voorwaarden inzake de combinaties van diameter en randdikte en de combinaties van diameter en metaaleigenschappen wordt voldaan. De ECB heeft geen bezwaar tegen het systeem van afwijkingen vastgesteld in artikel 4 van de ontwerpverordening, aangezien uit hoofde van artikel 4 toegestane medailles en penningen moeten voldoen aan stringente visuele of fysieke voorwaarden, om enig risico van verwarring uit te sluiten.

11. De ECB merkt op dat artikel 4, lid 3 van de ontwerpverordening de aangewezen autoriteit in de lidstaat dan wel de Commissie, zulks afhankelijk van de omstandigheden, de bevoegdheid verleent om te verklaren of een ontwerp lijkt op een van de nationale ontwerpen voor de voorzijde of op de gezamenlijke keerzijde van de euromunten, dan wel op het ontwerp voor de rand van de munt van 2 euro. Enerzijds verwelkomt de ECB deze bepaling, anderzijds zou de ECB de Raad erop willen wijzen dat zulks geen afwijking van de beschermende bepalingen van artikel 2 van de ontwerpverordening vormt, maar eerder een declaratoire bevoegdheid is die hetzij aan de aangewezen autoriteit in de lidstaat, dan wel aan de Commissie wordt verleend. Met het oog op rechtssamenhang en rechtszekerheid bij de toepassing van de ontwerpverordening zou de ECB willen aanbevelen het derde lid van artikel 4 op te nemen in artikel 2.
12. De ECB merkt op dat artikel 5, lid 2 van de ontwerpverordening een overgangsbepaling bevat krachtens welke medailles en penningen, die voor de inwerkingtreding van de ontwerpverordening zijn uitgegeven, maar niet aan de bepalingen van de ontwerpverordening voldoen, mogen worden gebruikt tot uiterlijk eind 2012. De ECB begrijpt dat deze bepaling noodzakelijk is om te voldoen aan het gewettigde vertrouwen van eigenaren en/of houders van dergelijke medailles en penningen.
13. De ECB merkt op dat artikel 6 van de ontwerpverordening de lidstaten oplegt doeltreffende, evenredige en afschrikkende wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen inzake sancties op overtredingen van de bepalingen van de ontwerpverordening uiterlijk op 1 januari 2005 goed te keuren. De ECB verwelkomt deze bepaling, aangezien de vaststelling van een juridisch kader voor sancties op het niveau van de lidstaten onbetwist noodzakelijk is om de doeltreffende toepassing van de bepalingen van de ontwerpverordening te waarborgen.

Gedaan te Frankfurt am Main, 16 april 2004.

De President van de ECB
Jean-Claude TRICHET